

Til lovforslag nr. L 112. Skriftlig fremsættelse (10. november 2000)

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik (Ændring af rådigheds- og sanktionsregler m.v.)

(Lovforslag nr. L 112)

Lovforslaget fremsættes som opfølgning på aftalen mellem regeringen og Kommunernes Landsforening om kommunernes økonomi for 2001.

Det er indeholdt i aftalen, at der som led i en større målretning af aktiveringsindsatsen for kontanthjælpsmodtagere skal fremsættes forslag om at ændre lov om aktiv socialpolitik med henblik på at justere og præcisere rådigheds- og sanktionsreglerne for kontanthjælpsmodtagere.

For at sikre kvaliteten i aktiveringsindsatsen i forhold til kontanthjælpsmodtagerne er det af afgørende betydning, at der sker en mere korrekt visitation af modtagerne for at kunne skabe den rette sammenhæng mellem rettigheder og pligter i aktivering og indholdet af indsatsen.

Dette skal sammenholdes med, at der ikke inden for de seneste år er foretaget præciseringer og stramninger af rådighedsreglerne for ledige kontanthjælpsmodtagere – således som det er sket for de forsikrede ledige. Der er derfor i dag en række forskelle mellem de to regelsæt, bl.a. med hensyn til rådighedsbegrebet, afgrænsningen af de gyldige grunde til ikke at opfylde rådighedspligten samt anvendelse af sanktioner i tilfælde af tilsidesættelse af rådighedspligten.

Der stilles på denne baggrund forslag om med virkning fra 1. januar 2001 at ændre rådigheds- og sanktionsreglerne på følgende punkter:

For i højere grad at synliggøre princippet om, at kontanthjælpsmodtagere har pligt til at stå til rådighed for arbejdsmarkedet foreslås det for det første, at rådighedsbegrebet for kontanthjælpsmodtagere – i lighed med rådighedsbegrebet for forsikrede ledige – bliver udvidet med et krav om aktiv arbejdssøgning. Kravet skal gælde for den gruppe, der modtager hjælp alene på grund af ledighed.

Lov om aktiv socialpolitik indeholder i dag ikke faste regler for, i hvilke situationer en kontanthjælpsmodtager har en gyldig grund til ikke at opfylde sin rådighedspligt. Der er i loven alene nævnt en række eksempler på, hvornår der typisk foreligger en gyldig grund. Kommunen skal herudfra konkret vurdere, om der er grundlag for at se bort fra rådighedskravet.

For at præcisere rådighedsbegrebet foreslås det derfor for det andet, at der – på samme måde som for forsikrede ledige – i loven fastsættes en udtømmende opregning af, hvornår en kontanthjælpsmodtager alene med ledighed som problem har en gyldig grund til at tilsidesætte sin rådighedspligt. For så vidt angår de kontanthjælpsmodtagere, der får hjælp på grund af problemer udover ledighed, vil der fortsat skulle indgå et skønsmæssigt element i rådighedsvurderingen, idet det foreslås, at den udtømmende liste over de gyldige grunde skal være vejledende for kommunen i forhold til denne gruppe.

Det foreslås for det tredje at skærpe sanktionsreglerne over for de kontant- hjælpsmodtagere, der ikke formelt afviser aktiveringen, men som har et så fast og omfattende fravær, at det giver begrundet tvivl om personens vilje til at opfylde sin rådighedspligt ved at deltage i aktiveringstil-